

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní Mgr. Barborou Berkovou ve věci žalobce věci žalobce **L. D.**, bytem N. L. 228, N. J., zastoupeného Mgr. Dagmar Beníkovou, advokátkou se sídlem Legionářská 3, Olomouc, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, **o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 3. 2016, č. j. KUOK 25263/2016, ve věci přestupku,**

t a k t o :

I. Rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 7. 3. 2016, č. j. KUOK 25263/2016 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11.228 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám Mgr. Dagmar Beníkové, advokátky se sídlem Legionářská 3, Olomouc.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Magistrátu města Olomouce ze dne 24. 11. 2015, č. j. SMOL/251872/2015/OARMV/PZP/Sla (dále jen „správní orgán I. stupně“) byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2

zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil tím, že dne 6. 4. 2015 v 15:55 hod v Olomouci na ulici Lipenská, ve směru jízdy od ulice Tovární, jako řidič motorového vozidla Kia, manipulační značky X, překročil o 42 km/h nejvyšší dovolenou rychlost v obci, stanovenou zákonem na 50 km/h, kdy vozidlu byla naměřena rychlost jízdy 95 km/h, při zvážení možné odchylky měřicího zařízení ve výši ± 3 km/h byla jako nejnižší skutečná rychlost naměřena rychlost jízdy 92 km/h, čímž porušil § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu. Za toto jednání byla žalobci uložena pokuta ve výši 5.000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců od právní moci rozhodnutí, a dále povinnost uhradit náklady řízení 1.000 Kč. Žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím odvolání žalobce proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně zamítl.

Žalobce se včas podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného s odůvodněním, že byl zkrácen na svých právech, neboť nebyly splněny zákonné podmínky pro projednání věci v nepřítomnosti obviněného dle § 74 odst. 1 věta druhá zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), jelikož nebyl řádně a včas předvolán k ústnímu jednání na den 16. 10. 2015. Zásilka obsahující předvolání k ústnímu jednání byla uložena na poště Bartošovice na Moravě a připravena k vyzvednutí ode dne 25. 9. 2015, přičemž na zadní straně obálky je uvedeno „Uloženo do: 5. 10. 2015“. Žalobce telefonicky u pošty zjistil, že je zde pro něj uložena zásilka od 25. 9. 2015 do 5. 10. 2015 včetně. Dne 5. 10. 2015 se dostavil na poštu Bartošovice na Moravě, kde mu bylo sděleno, že se zde zásilka již nenachází, neboť byla vložena do domovní schránky. Na doručence je uvedeno, že zásilka byla vložena do schránky dne 2. 9. 2015, zřejmě myšleno 2. 10. 2015. Za popsané situace nemohlo dojít k fikci doručení dle § 24 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.“), z důvodu zkrácení zákonem stanovené 10-denní lhůty k uložení zásilky. Institut fikce doručení je vážný zásah do práv účastníka řízení, může tedy nastat pouze u řádně uložené zásilky, za splnění všech podmínek uložení (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 53/2011-77, č. j. 5 As 3/2011-54 a č. j. 2 As 43/2010-42). Nejsou-li podmínky uložení splněny, je doručeno okamžikem, kdy se adresát s obsahem zásilky prokazatelně seznámí, což nastalo až dne 13. 10. 2015, kdy si žalobce zásilku vyzvedl u rodičů. Nebyla tak dodržena lhůta stanovená v § 49 odst. 1 s. ř. (účastník řízení nebyl uvědomen o konání jednání nejméně 5 dní předem).

Žalovaný navrhoval žalobu jako nedůvodnou zamítnout. Uvedl, že žalobní námitka je totožná s odvolací námitkou proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, přičemž se s ní v napadeném rozhodnutí vypořádal a na svém stanovisku setrvává. Pokud byl žalobce krácen na svých právech, tak dle názoru žalovaného pouze svou procesní strategií, kdy si určil adresu pro doručování u svých rodičů, o nichž zajisté věděl, že budou v určitou dobu na dovolené. Dle žalovaného takovýto postup žalobce nelze přičítat k tíži žalovanému.

Z obsahu správního spisu soud zjistil, že dne 5. 6. 2015 správní orgán I. stupně zahájil řízení o výše uvedeném přestupku a k jeho projednání nařídil jednání na den 14. 7. 2015, předvolání si žalobce osobně převzal dne 22. 6. 2015. Dne 1. 7. 2015 se žalobce dostavil ke správnímu orgánu I. stupně za účelem nahlédnutí do spisu, přičemž uvedl novou adresu pro doručování B. 240, 742 54. Dne 13. 7. 2015 byla správnímu orgánu I. stupně doručena žalobcova omluva z jednání nařízeného na den 14. 7. 2015 z důvodu nemoci. Správní orgán I. stupně poté nařídil nové ústní jednání na den 26. 8. 2015, přičemž žalobci zaslal předvolání na původní adresu, tj. N. L. 228, N. J., kde si žalobce zásilku nevyzvedl. Následně nařídil správní orgán I. stupně nové ústní jednání na den 16. 10. 2015, přičemž žalobci zaslal předvolání na jím zvolenou adresu pro doručování – B. 240.

Z obsahu doručenky (č. I. 18 správního spisu) vyplývá, že zásilka byla připravena k vyzvednutí na poště v Bartošovicích dne 25. 9. 2010, přičemž žalobci byla zanechána na adrese B. 240 výzva k vyzvednutí zásilky s poučením. Dále je na doručence uvedeno: „*zásilka byla vložena do schránky dne 2/9 15*“ a na otisku razítka je uvedeno datum 2. 10. 2015.

Dne 16. 10. 2015 proběhlo jednání v nepřítomnosti žalobce. Dne 16. 10. 2015 byla správnímu orgánu I. stupně doručena omluva žalobce, datovaná dnem 14. 10. 2015, podaná k poštovní přepravě dne 15. 10. 2015. V omluvě žalobce uvedl, že mu rodiče předali zásilku s předvoláním, která byla vhozena do schránky na adrese B. 240 během jejich pobytu na dovolené, teprve dne 13. 10. 2015 večer. Dále uvedl, že již není schopen svůj program upravit tak, aby se jednání mohl zúčastnit, natož aby se na něj připravil, a proto žádá o stanovení nového termínu.

Rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 24. 11. 2015 byl žalobce uznán vinným ze spáchání výše uvedeného přestupku. Správní orgán uvedl, že předvolání k jednání bylo žalobci doručeno uplynutím úložní doby zásilky, tj. 5. 10. 2015, tudíž měl dostatečnou lhůtu k přípravě k jednání, o jehož konání byl už ostatně dříve vyrozuměn. Omluvu správní orgán I. stupně označil za nikoli řádnou, tudíž uzavřel, že jednání v nepřítomnosti žalobce bylo v souladu se zákonem.

V odvolání žalobce uvedl, že na fotografii vozidla není dle jeho názoru zřetelná registrační značka, a tudíž existuje důvodná pochybnost, zda se přestupku skutečně dopustil. Dále uvedl, že spatřuje procesní nesprávnost v pochybení projednání věci v jeho nepřítomnosti, ačkoli nebyl řádně a včas předvolán, když zásilka obsahující předvolání k ústnímu jednání na den 16. 10. 2015 měla být uložena na poště od 25. 9. 2015 do 5. 10. 2015, což nebyla. Fakticky mu byla zásilka předána až dne 13. 10. 2015 rodiči, kteří se vrátili z dovolené.

Žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. Žalovaný vytkl žalobci, že tento nijak nedoložil své tvrzení o nemožnosti se dostat dříve k uložené zásilce z důvodu nepřítomnosti rodičů, jakož ani tvrzení o tom, že telefonicky kontaktoval poštu. Nedodržení 10 denní lhůty pro uložení zásilky mohl žalobce reklamovat u příslušné pošty. Dále uvedl, že žalobce si adresu B. 240 sám jako doručovací zvolil, tudíž při vědomí toho, že je proti němu vedeno přestupkové řízení, bylo na něm, aby si do schránky na zvolené adrese zajistil přístup i v době nepřítomnosti rodičů. Dále uvedl, že kdyby žalobce kontaktoval správní orgán I. stupně telefonicky již dne 13. 10. 2015, kdy mu měly být zásilka předána rodiči, s tím, že by chtěl posunout termín na den 18. nebo 19. 10. 2015, zajisté by mu bylo správním orgánem vyhověno. Jelikož

tak žalobce neučinil, hodnotí žalovaný jednání žalobce jako spíše obstrukční. Dále žalovaný uvedl argumenty, pro které považuje předmětný přestupek za spolehlivě zjištěný a prokázaný.

Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Dle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích o přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.

Dle § 59 s. ř. správní orgán předvolá osobu, jejíž osobní účast při úkonu v řízení je k provedení úkonu nutná. Předvolání musí být písemné a doručuje se do vlastních rukou s dostatečným, zpravidla nejméně pětidenním předstihem. V předvolání musí být uvedeno, kdo, kdy, kam, v jaké věci a z jakého důvodu se má dostavit a jaké jsou právní následky v případě, že se nedostaví. Předvolaný je povinen dostavit se včas na určené místo; nemůže-li tak ze závažných důvodů učinit, je povinen bezodkladně se s uvedením důvodů správnímu orgánu omluvit.

Z citovaných ustanovení vyplývá, že podmínkou pro projednání věci v nepřítomnosti obviněného z přestupku je jeho řádné předvolání k ústnímu jednání, jímž se rozumí takové předvolání, při němž byly dodrženy zákonem stanovené podmínky stanovené jednak ve vztahu k procesu doručování zásilek, a dále ve vztahu k lhůtě k přípravě jednání, která má být obviněnému poskytnuta.

Správní orgán I. stupně v souladu s § 59 a § 19 odst. 4 s. ř. předvolal žalobce k ústnímu jednání na den 16. 10. 2015 zásilkou určenou do vlastních rukou, kterou odeslal žalobci v souladu s § 19 odst. 3 s. ř. poštou na adresu, kterou si žalobce pro doručování zvolil, tj. Bartošovice 240.

Podle § 23 odst. 1 s. ř. nebyl-li v případě doručování podle § 20 s. ř. adresát zastižen a písemnost nebylo možno doručit ani jiným způsobem přípustným podle § 20 s. ř., písemnost se uloží. Podle § 23 odst. 4 s. ř. se adresát vyzve vložení oznámení o neúspěšném doručení písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo, aby si uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů vyzvedl; současně se mu sdělí, kde, odkdy a v kterou denní dobu si lze písemnost vyzvednout. Je-li to možné a nevyloučil-li to správní orgán, písemnost se po uplynutí 10 dnů vloží do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo; jinak se vrátí správnímu orgánu, který ji vyhotovil. Podle odst. 5 citovaného ustanovení se zároveň s oznámením adresát písemně poučí o právních důsledcích překážek při doručování ve smyslu § 24 s. ř.

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 6. 2011, č. j. 5 As 72/2010 - 60, uvedl, že „(p)odmínky řádného uložení písemnosti upravuje § 23 odst. 4 a 5

správního řádu, podle kterého... (...) Za splnění těchto podmínek pak fikce doručení podle § 24 odst. 1 správního řádu nastala tehdy, jestliže si adresát uložené písemnosti tuto písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, nevyzvedl. Písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této desetidenní lhůty, a to i tehdy, kdyby se adresát v místě doručování nezdržoval, ovšem za předpokladu splnění všech shora popsanych úložních podmínek.“ Je tedy možné rozlišit řádné uložení písemnosti, k němuž dochází za splnění podmínek uložení stanovených v § 23 s. ř. a uložení písemnosti vadné, při němž jedna nebo více z těchto podmínek splněna není.

Pro fikci doručení písemnosti § 24 odst. 1 s. ř. stanoví, že 1) písemnost byla k vyzvednutí připravena a 2) od tohoto dne uplynulo 10 dnů. Zároveň se musí jednat o písemnost uloženou, tedy písemnost v režimu uložení podle § 23 s. ř. Pouze v případě řádně uložené písemnosti a uběhnutí lhůty 10 dnů pak může nastat fikce doručení písemnosti. Pokud všechny podmínky uložení doručovacím orgánem splněny nebyly, pak nelze k tíži adresáta dovodit, že se písemnost považuje za doručenou (viz shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2011, č. j. 7 As 53/2011-77).

Správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí uvedl, že k doručení zásilky obsahující předvolání došlo dne 5. 10. 2015 uplynutím úložní doby 10 dnů, tj. řádně. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí žádný výslovný závěr o tom, zda podmínky uložení byly splněny či nikoli neuvedl, že způsobu, jakým se vypořádal na str. 4 s námitkami žalobce (viz „...Nedodržení 10 denní lhůty pro vložení písemnosti do schránky, mohl obviněný reklamovat u příslušného poštovního úřadu.“) však krajský soud dovozuje, že žalovaný potvrdil skutečnost, že 10 denní lhůta, po kterou má být doručovaná zásilka uložena na poště dle § 23 odst. 4 s. ř. (tj. nikoli lhůta pro vhození do schránky), v posuzované věci dodržena nebyla.

Krajský soud dospěl k závěru, že s ohledem na výše popsany obsah doručenky je zjevné, že zásilka nebyla uložena na poště po celou 10 denní lhůtu, nýbrž toliko od 25. 9. 2015 do 2. 10. 2015, tj. 8 dní, přičemž již osmý den byla vhozena do domovní schránky. Jedna z výše uvedených kumulativních podmínek pro náhradní doručení, tj. doručení fikcí dle § 24 odst. 1 s. ř., tak nebyla naplněna, tudíž k doručení písemnosti fikcí dne 5. 10. 2015 nemohlo dojít.

Judikatura soudů rozhodujících ve správním soudnictví však zastává dlouhodobě názor, že k řádnému doručení písemnosti může dojít i v případě, kdy nebyly všechny zákonem stanovené podmínky procesu doručování splněny. V rozsudku ze dne 29. 6. 2011, č. j. 8 As 31/2011-88 Nejvyšší správní soud uvedl: „Nerespektování zákonem stanovených pravidel pro doručování však nemůže mít vliv na účinnost takového doručení, pokud adresát písemnost převzal, a mohl se s jejím obsahem fakticky seznámit. Na straně jedné je totiž nutno trvat na tom, aby bylo řádně doručováno, neboť v opačném případě účastníci řízení mohou být výrazně dotčeni na svých právech (včetně přístupu k soudu), ale na druhé straně nelze přijmout formalistický přístup, je-li naplněna materiální funkce doručení, tj. seznámení se s obsahem písemností (v podrobnostech srov. rozsudek Nejvyššího

správního soudu ze dne 16. 12. 2010, č. j. 1 As 90/2010 - 95, a v jeho rámci další citovanou judikaturu). Pokud tedy bylo rozhodnutí doručeno jiným nezpochybnitelným způsobem, např. prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, nemohlo mít v posuzované věci pochybení žalovaného vliv na platnost doručení se všemi jeho účinky.“

V nyní posuzovaném případě lze při aplikaci uvedených závěrů dovodit, že k doručení zásilky obsahující předvolání k jednání na den 16. 10. 2015, došlo jiným nezpochybnitelným způsobem, a to jejím předáním žalobci dne 13. 10. 2015 večer jeho rodiči, neboť tuto skutečnost tvrdí sám žalobce. Jiné dřívější datum doručení této písemnosti v materiálním smyslu z obsahu spisu dovodit nelze. Zejména nelze jakkoli ve vztahu k účinnosti doučení činit relevantní skutečnost, že písemnost byla vhozena v místě doručení do domovní schránky, natož pak den, kdy k tomu došlo. Názor žalovaného, že zvolí-li si účastník řízení adresu pro doručování, je povinen zajistit si nepřetržité přebírání pošty na této adrese či zjednat si přístup do domovní schránky na této adrese se nacházející, nemá oporu v zákoně. Správnímu orgánu je v § 19 odst. 3 s. ř. svěřeno toliko oprávnění nevyhovět žádosti účastníka o doručování písemností na jím zvolenou adresu, pokud dospěje k závěru, že volba příslušné adresy účastníkem řízení nemůže přispět k urychlení řízení. O takové skutečnosti však musí správní orgán účastníka předem vyrozumět. V posuzovaném případě se však o popsanou možnost nejedná. Správní orgán I. stupně na žalobcem zvolenou adresu doručoval, avšak v procesu doručování došlo k pochybení na straně provozovatele poštovních služeb, který předmětnou zásilku neponechal připravenou k vyzvednutí po celou 10 denní úložní dobu. Uvedené pochybení nelze přičítat k tíži žalobce (viz § 19 odst. 2 s. ř., který činí odpovědný pouze a jen správní orgán za to, aby zvolil takovou poštovní službu, z níž by vyplývala povinnost dodat poštovní zásilku obsahující písemnost způsobem, který je v souladu s požadavky správního řádu na doručení písemnosti).

Po žalobci pak ani nelze spravedlivě požadovat, aby se na odstraňování vady doručování, za níž nese odpovědnost správní orgán, aktivně podílel, tj. aby prokazoval, zda komunikoval s poštou, či prokazoval, zda byli jeho rodiče, kteří na adrese Bartošovice 240 bydlí, skutečně na dovolené a kdy se z ní vrátili, jak mu vytýkal žalovaný.

Za popsané situace, kdy nelze než dospět k závěru, že předvolání k jednání bylo žalobci doručeno nejdříve dne 13. 10. 2015, je zjevné, že minimální pětidenní lhůta k přípravě k jednání dle § 59 s. ř. (obdobně též § 49 odst. 1 s. ř.), které se konalo dne 16. 10. 2015, nebyla správním orgánem dodržena. Podmínky pro projednání věci v nepřítomnosti žalobce dle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích tudíž splněny nebyly. Žalobce si sice byl nepochybně vědom toho, že s ním probíhá řízení o přestupku a že ve věci proběhne ústní jednání, to však nic nemění na skutečnosti, že k projednání věci v jeho nepřítomnosti nebyly splněny zákonné podmínky, což krajský soud považuje za závažnou procesní vadu, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí.

Z uvedených důvodů krajský soud zrušil napadené rozhodnutí pro vady dle 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.. Současně krajský soud vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Při novém projednání věci je žalovaný vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Výrokem II. soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. o tom, že v řízení procesně úspěšný žalobce má právo vůči žalovanému na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce ve výši 11.228 Kč tvoří zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000,- Kč, a dále náklady za zastupování žalobce advokátkou, stanovené dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AT“) jako odměna za zastupování ve výši 6.200,- Kč za 2 provedené úkony právní služby dle § 11 odst. 1 písm. a) a d) AT, tj. převzetí zastoupení a sepsí žaloby (odměna za 1 úkon právní služby ve výši 3.100 Kč byla stanovena dle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 AT), a dále náhrada hotových výdajů za provedené úkony ve výši 600 Kč, tj. 2 x 300 Kč dle § 13 odst. 3 AT, to vše zvýšené o DPH z odměny a náhrad ve výši 1.428 Kč (tj. 21 % z částky 6.800 Kč), neboť zástupkyně žalobce je plátcem uvedené daně.

Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku. Místo plnění určil soud dle § 149 o. s. ř.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí nebo exekuci.

V Olomouci dne 30. srpna 2017

Mgr. Barbora Berková v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Š. H.